

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ

Н.Ю.Степанок

Одеський національний морський університет

Україна, Одеса

gluk_@ukr.net

В сучасному світі актуальною проблемою стає досягнення ефективного розвитку економік країн. Відзначимо, що в загальноприйнятих макроекономічних моделях не враховується транспортний чинник, нібито виробництво і споживання здійснюються в одній точці, що спотворює реальність характеристик таких задач. Насправді ж нерозвинута транспортна інфраструктура може призвести до знецінювання будь-яких переваг у сфері виробництва, як унаслідок зростання цін товарів, так і через неможливість доставки продукції взагалі або в необхідній кількості.

Тож метою дослідження є з'ясування взаємозв'язку розвитку національної економіки та транспортної галузі.

Однією з умов зростання економіки, індикатором якого виступає збільшення валового внутрішнього продукту (ВВП), є розвинута та сучасна транспортна інфраструктура, яка зв'язує між собою постачальників ресурсів, виробників продукції та споживачів. Від можливостей доставки та транспортних витрат залежить динаміка зростання виробництва та ВВП; від масштабу виробництва, в свою чергу, залежить обсяг перевезень.

Більше того, треба зазначити, що транспортні зв'язки зростають інтенсивніше інвестицій у розвиток виробництва, через випереджаюче зростання кількості транспортних сполучень у порівнянні з кількістю господарських суб'єктів.

Коли кількість підприємств дорівнює n , кількість транспортних сполучень між ними дорівнює $\frac{n(n-1)}{2} = \frac{n^2 - n}{2}$, тобто кількість транспортних зв'язків пропорційна квадрату кількості підприємств. При

збільшенні кількості підприємств до $n+1$ кількість транспортних зв'язків між ними буде становити $\frac{n(n+1)}{2}$.

Темп зростання кількості підприємств при цьому дорівнює:

$$\frac{n+1}{n} = 1 + \frac{1}{n}. \quad (1)$$

Темп зростання кількості транспортних зв'язків при цьому дорівнює:

$$\frac{n(n+1)}{2} : \frac{n(n-1)}{2} = \frac{n+1}{n-1} = 1 + \frac{2}{n-1}. \quad (2)$$

$$\text{Звідси знаходимо, що } \frac{2}{n-1} : \frac{1}{n} = \frac{2n}{n-1} = 2 + \frac{2}{n-1}, \quad (3)$$

тобто темп приросту транспортних зв'язків принаймні в два рази вищий за темп приросту кількості підприємств.

Таким чином, інвестиції у розвиток виробництва не лише призводять до зростання ВВП, зниження рівня безробіття, підвищення конкурентоспроможності економіки, але й спонукають до розвитку транспортної інфраструктури, ще й з більшим у мінімум два рази темпом приросту. Виникнення нових транспортних сполучень створює переваги доставки, що виражаються у самій її можливості, в економії витрат часу, витрат на паливо, амортизації пересувного складу, у зменшенні транспортного тарифу, мотивує організацію нових підприємств, котрі вбачають конкурентні переваги у новій місцевості, на нових ринках. Все це відображається у збільшенні ВВП та ефективному розвитку національної економіки.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Алексеев А.А., Алексеев Д. А. Практичні моделі макроекономіки. – К.: Наукова думка, 2006. – 266 с.
2. Гальперин В.М., Гребенников П.И. Макроэкономика: Учебник.- СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 1997.- 718 с.
3. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег. – М.: Эксмо, 2007. – 153 с.
4. Полтерович В.М., Замулин О.А. Курс лекций по макроэкономике. – М.: Государственный университет – Высшая школа экономики, 2004. – 160 с.